

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobce **T. D.**, zast. JUDr. Vladimírem Henclem, advokátem AK Náchod, Masarykovo náměstí 1294, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí se sídlem v Praze 2**, Na Poříčním právu 1, o příspěvek na péči, k žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 6. 2014, čj. MPSV-UM/6040/14/4S-KHK, t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 6. 2014, čj. MPSV-UM/6040/14/4S-KHK a rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Hradci Králové ze dne 7. 4. 2014, čj. 21389/2014/NAC se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v částce 6.072,50 Kč k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Vladimíra Hencle, a to do 30ti dnů od právní moci rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 6. 2014, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Hradci Králové ze dne 7. 4. 2014, čj. 21389/2014/NAC. Napadené rozhodnutí tak zamítlo odvolání žalobce proti rozhodnutí orgánu I. stupně, kterým byl zamítnut návrh na změnu výše přiznaného příspěvku na péči s tím, že nadále bude poskytován příspěvek na péči v původní výši 800,- Kč měsíčně, když vzhledem k zdravotnímu stavu žalobce potřeboval pomoc jiné fyzické osoby při zvládnutí základních životních potřeb v rozsahu, stanoveném stupni závislosti dle § 8 odst. 2

písm. a) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a to v I. stupni závislosti – lehká závislost.

V žalobě se uvádí, že žalovaný zjistil u žalobce potřebu dopomoci jiné fyzické osoby při zvládnání základních životních potřeb tělesné hygieny, péče o zdraví, osobních aktivit a péče o domácnost. Žalovaný přitom převzal závěry PK MPSV ČR, s nimiž žalobce nesouhlasí. Z napadeného rozhodnutí dovozuje, že žalovaný se neseznámil s předloženým obsáhlým písemným materiálem žalobce, dokládajícím jeho zdravotní stav za posledních 11 let a jeho omezeními v běžném životě, která dokládal písemnými prohlášeními blízkých osob, které mu s péčí o jeho osobu pomáhají. Správní orgán by totiž musel dovodit rozpor závěrů lékařského hodnocení s prohlášeními, dokladujícími omezení žalobce v běžném životě, z nichž vyplývá, že jeho zdravotní postižení mu brání ve výkonu více reálných aktivit a vede k neschopnosti zvládat více základních životních potřeb, než je dovozováno. Žalobce je přesvědčen, že jeho zdravotní stav dosahuje vyšší míry závažnosti, dokladem toho jsou opakované projevy, které mohou doložit osoby z jeho okolí. Jeho úraz se projevuje opakovanou nepřiléhavou prezentací žalobce ve vztahu k okolí, pravidelnými výpadky vědomí, paměti, ztrátou myšlenky, pojmu o čase, popř. místní orientace až po dezorientaci. Z rozhodnutí přitom nevyplývá, že by se žalovaný s prohlášeními v tomto smyslu vypořádal. U jednotlivých základních životních potřeb postačí, aby z jejich definice v právním předpisu nebyla zvládnuta jedna z popsanych aktivit, a potřeba je hodnocena jako nezvládnutá. Ze závěrů PK plyne, že vycházela ze skutečnosti, že žalobce je schopen při svém nepříznivém zdravotním stavu podnikat, s tím, že vykonává jen některé úkony při podnikání, s pomocí třetích osob, které pomáhají i při vedení osobních jednání. Jde však o skutečnost, že tak činí s vyšší časovou náročností ohledně přípravy těchto osobních jednání, aby se předešlo nečekaným situacím, nastávajícím v souvislosti s reakcemi či potřebami žalobce a za cenu zvýšených aktivit osob blízkých. Žalobce provází při denních potřebách ztráta orientace typu výpadku paměti s výsledkem „kde to vlastně jsem a co tu dělám“, až po dezorientaci, dále výkyvy v komunikaci, kdy přiléhavá komunikace je vystřídána komunikací zcela nepřiléhavou, nečekanou a neadekvátní, až vulgární. Z povahy věci a vzhledem k dlouhodobosti léčení je evidentní, že zachování funkční schopnosti v přijatelném standardu nelze kompenzovat léčebnými metodami či jinými, technickými prostředky. Žalobce má problémy s pohybovým ústrojím, způsobující problémy se samostatným oblékáním, obouváním a dalšími úkony sebeobsluhy, z ortopedických nálezů plyne trvalé poškození všech kloubů. Součástí zdravotnické dokumentace byly i starší posudky z oboru neurologie a psychiatrie. Ani k těm však PK nepřihlédla, posouzení zdravotního stavu je přitom medicínskou otázkou odborného charakteru, je proto případně navrhováno vypracování znaleckého posudku. Současně žalobce navrhl účastnickou výpověď 7 svědků.

Žalovaný správní orgán reagoval na žalobu písemným vyjádřením ze dne 23. 9. 2014, v němž popsal průběh správního řízení, uvedl, že PK MPSV vypracovala pro potřebu odvolacího řízení dne 30. 5. 2014 posudek, v němž uvedla, že žalobce utrpěl při motohavárii v r. 2002 četné zlomeniny, včetně zlomeniny baze lební a temporální kosti vlevo s těžkým poraněním a otokem mozku. Při úrazu došlo i k ochrnutí brachiálního plexu vlevo, po úrazu došlo k rozvinutí organického psychosyndromu a sekundárně se opakujícím sporadickým epileptickým záchvatům. Dle doložených odborných nálezů jsou i nadále známky organického psychosyndromu s poruchou kognitivních funkcí, nejsou žádné známky ochrnutí ani horních, ani dolních končetin. EEG záznam neprokázal epileptogenní křivku, žalobce je schopen chůze bez pomůcek, chůze je lehce nejistá a nestabilní, ostatní základní životní potřeby zvládá. PK pak s poukazem na ust. § 9 odst. 5 zákona o sociálních službách zhodnotila zdravotní stav žalobce v souvislosti s ust. § 8 téhož zákona jako stupeň lehké

závislosti, když žalobce nezvládá 4 základní životní potřeby. Žalovaný dospěl k závěru, že PK měla k dispozici dostatek podkladů pro zhodnocení zdravotního stavu žalobce a vypořádala se se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Žalovanému pak nepřísluší přehodnocovat posudek PK o zdravotním stavu, zpracovaný posudkovými lékaři, neboť k tomu není kompetentní, ani nedisponuje příslušnými odbornými znalostmi. Správní orgán je přesvědčen, že rozhodnutí je souladné s příslušnými právními předpisy a bylo vydáno na základě zjištěného skutkového stavu, navrhuje proto zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

K nařízenému soudnímu jednání ve věci dne 16. 3. 2015 soud předvolal 4 navržené svědky žalobce. Prvním svědkem byla sousedka žalobce, paní L. B. Š., která vypověděla, že žalobce již zná dlouho, po úrazu bydlí sám a má epileptické záchvaty, po kterých následuje vcelku dlouhé období zmatenosti. Svědkyně mu pomáhá s běžným životem a kdykoliv pomocí telefonu, pokud může, pomáhá. Každý záchvat zhoršuje žalobcův stav, chová se zmateně, některé věci nedokáže udělat, má stavy, kdy je zlý, vzteklý a nedá si říci. Je nutné mu připravovat léky a hlídat, aby je seriózně užíval, protože si nepamatuje a mohl by se buď předávkovat, nebo naopak si je vůbec nevzít. Svědkyně ví, že žalobce je po mnoha operacích, potřebuje pomoci s hygienou, mytím a oblékáním. S tím je i ten problém, že on nedokáže odhadnout počasí a potřebu oblečení. Co se týče vaření a přípravy jídla, také se stalo, že svědkyně přišla k žalobci, měl zapnutý sporák a tady samozřejmě hrozí problém. On si totiž myslí, že vše zvládne, jenže tomu tak není a celý průběh je proto obtížný. Po záchvatech třeba celý týden leží, pak je pomoc potřebná ve všem. Žalobce je však svéprávný, myslí si, že někam dojde sám, většinou to špatně skončí. Často neví, který je den, není schopen toho, co by chtěl, vše rozhází, nezvládá situace. Často svědkyně přišla, a s ohledem na stav jeho končetin mu spadly věci, něco se vylilo, něco bylo rozbité na podlaze. Žalobce bydlí v patře a má doma i schod do koupelny, stalo se, že zakopl a spadl. Jsou dny, kdy je na tom lépe a dny, kdy je to špatné. K lékaři apod. ho vozí otec. Žalobce, co se týká orientace, často neví, co je za den, neví, co bylo před 10 minutami. Když svědkyně přijde dvakrát za den, on neví, že tam již byla a vypráví jí to, co již řekl. Slovní projev a srozumitelnost jsou též v závislosti na momentálním stavu, někdy mnoho neví, nepamatuje si, je výbušný. V posledních 2 – 3 letech ho každý záchvat posouvá zpět, v posledním roce měl asi tři. Kdyby byl sám, mnoho věcí by si vůbec neudělal a s dopomocí vše trvá jednou tak dlouho. Po ránu je celý ztuhlý, často není schopen sám vstát, pomáhá mu při ranní hygieně, použití vany by sám nezvládl. Komunikace je nepřiléhavá, je hodně výbušný a hlučný. Pokud by ho svědkyně dobře neznala, již by asi víckrát nepřišla, jeho reakce jsou často nepřiměřené, ona to již ale bere s rezervou. Cizí lidé by to nezvládli, jeho chování není často adekvátní, říká i cizím lidem věci, které se běžně neříkají. Před úrazem žalobce svědkyně tak dobře neznala, myslí si ale, protože se zdravili, že takový nebyl. Co se týče mobility, hodně mu pomáhá otec a kamarád, kdyby tuto pomoc neměl, asi by i celé dopoledne proležel, i to je však měnlivé. Při chůzi po schodech se přidržuje, je to lepší s dohledem. Je schopen procházky po parku pomalou chůzí, ale je problém s orientací, stává se, že někam jde a neví, kde je, v tomto směru má výpadky a sám to nezvládá, tyto jsou i v obdobích bez záchvatu. S oblékáním má problém např. s ponožkami, ale i ve výše naznačeném směru, je schopen jít ven v zimě v tričku. Někdy řekne, že oblékání sám nezvládne, jindy to s bolestí udělá. Při stravování mu dost věcí padá, řízl se nožem, i toto je měnlivé. Popis režimu je takový, že s pomocí vstane, nasnídá se, v domě má firmu, kterou ovšem vede zástupce, na vše dohlíží otec. V televizi se dívá na pohádky, ostatní programy by ho děsily. Spát chodí již kolem šesté večer, na čtení nebo jiné aktivity nemá vůbec žádnou soustředěnost.

Jako druhý svědek vypovídal pan J. D., otec žalobce. Uvedl, že vidí, že zdravotní stav syna se postupně zhoršuje, zejména jeho nesoustředěnost. Rodiče ho docházejí kontrolovat

pravidelně i nepravidelně, není schopen se ustrojit adekvátně počasí, někdy má problémy takové, že otec u něho raději přespí, má noční blouznění a otec ho hlídá, aby nedostal záchvat. Má problémy s ukládáním věcí, nepamatuje si, co kam dal – svědek našel šampón v lednici apod. Když něco hledají, většinou to leží jinde. Bydlí blízko rodičů, mohou tak vykonávat běžný dozor nad jeho domácností. Něco si koupí sám, něco kupují rodiče, jeho nákupy jsou ovšem často neadekvátní, koupí toho mnoho apod. Jinam ho vozí otec, nebo prokurista firmy, to je šéf firmy, neboť syn je tam pouze majitelem. Otec ho vozí např. s jeho dcerkou na bruslení, on se tam na ni dívá a pak je otec odveze zpět. Syn chodí ráno do firmy, otec se ho po obědě ptá, jaké to bylo, někdy mluví rozumně, ale jindy bývá tak schvácený, že není ani rozhovoru schopen. Neumí se zastavit, žije ve stálém imaginárním povídání, mozek není v pořádku, neumí si rozložit žádnou činnost a pak odpočívat, chodí spát kolem sedmé večer. Otec k četnosti pomoci uvedl, že ji poskytuje tak obden, na dodržení ranní hygieny, pomoc se strojením, ovšem jsou momenty, kdy logika jde stranou, syn má výhrady, odmlouvá, musí se nutit, aby se náležitě choval, i když si nakonec udělá svoje a dobře to nedopadne. Pokud by žalobce potřeboval zajít na úřad, musel by otec s ním. Když ho veze známými místy, on to nepoznává, plete se mu to. Má problém se změnami poloh, se vstáváním, hodně ho bolí kolenní klouby, má problém si sednout, ustrojit se, vstát, někdy se tak zvláště kroutí, jak ho vše bolí a otec mu musí pomoci s ponožkou, obutím. Je to střídavé, ale zhoršuje se to. K jeho zmatenosti např. lze uvést, že si po třech hodinách nepamatuje, že otec u něho byl. Pro vstávání má nainstalováno zábradlíčko, většinou potřebuje pomoc. Na otázku, jak je syn celkově soběstačný otec uvedl, že tak 60 % ne a 40 % ano. Měl obě ruce zlomené, snaží se, ale má ztuhlé klouby. Jde třeba do obchodu si něco koupit a najednou neví, co to bylo. Ve svém prostředí a okolí bydliště se jakž takž orientuje, ale pomalu. Čas si plete, jsou domluveni na 9,00 a on řekne, že si myslel, že v 11,00 hodin. Přes den si s žalobcem otec třeba zavolá a navečer se u něho zastaví, jak kdy. Velký problém je synova výbušnost, dříve býval veselý, bezvadný člověk, v současnosti si někdy vede svou, bývá agresivní a zlý. Otcí připadá, že si syn třeba myslí, že mu něco nechťejí dopřát apod., ale dříve takový nebyl.

Dalším svědkem byl pan D. Š., kamarád žalobce, který uvedl, že se znají od narození, současně též vede jeho firmu. V posledních 4 letech je patrné zhoršování zdravotního stavu žalobce, vídají se od pondělí do pátku, žalobce dlouho nevydrží pozorný. Duševní stav se u něho zhoršuje, neudrží pozornost, trpí výbuchy vzteku a zlosti, nepamatuje si, co dělal před hodinou. Ve firmě mu ponechali na starosti proplácení faktur, ale musí ho neustále kontrolovat, někdy je problematické jeho úkon napravit. Pohybově to u něho závisí den ode dne, někdy ani nevstane ze židle, pohybově se zhoršuje. Byl zvyklý sportovat, nyní nemůže, také přibyl na váze, pohyb ho bolí, je na tom špatně tak zhruba v 60 % dní. Svědek jezdí na jednání za něho, pokud byl někdy přítomen, byl hlučný a výbušný, jistě by nemohl jednat sám, zapomene, kam šel a co chtěl, někdy je schopen fungovat hodinu, někdy vůbec, někdy i dvě nebo tři. Někdy, když po žalobci něco chtěli, znervózněl, pak si vybil vztek na někom nebo něčem jiném. Svědek řídí firmu prakticky za žalobce, někdy je s ním možné konstruktivnější jednání třeba půl hodiny. Jeho projev je ale nesoustředěný, nepřiléhavý, stalo se, že se před půl hodinou něco řešilo, šlo třeba o dodávky z Itálie a on začal vyprávět, jakou viděl pohádku a zapomněl, co chtěl říct. Svědek má pracovní dobu od 8,00 hodin, stane se, že odejde z kanceláře na prodejnu, a když se vrátí, žalobce se nepamatuje, že tam již byl a ptá se, proč jde do práce tak pozdě. Žalobce bydlí blízko firmě, jsou od mala kamarádi, svědek mu pomáhá, vozí ho autem apod. Byl také účasten různým výbuchům vůči známým a přítelkyním, lidé kolem tímto trpí, i ve firmě v posledních dvou letech několik lidí odešlo, protože je to obtěžovalo. Žalobce je schopen i různého svěřování se některých intimnějších věcí nad rámec běžné otevřenosti. Stále něco hledá, chleba se třeba objeví v lednici, nebo na balkóně. Když vidí oknem sluníčko, vezme si pantofle i v zimě. Žalobce je majitelem firmy,

svědek tam pracuje na mandátní smlouvu, ale musí prakticky činit všechna důležitá rozhodnutí. Žalobce tu firmu vybudoval, hodně o tom ví, jistě by bylo špatné, kdyby ji měl ztratit, už kvůli zabezpečení své dcery. Je však pravdou, že toho hodně leží na svědkovi, žalobci již v tomto směru „ujel vlak“, i když ho stále tyto věci zajímají. Porady a setkání probíhají každý měsíc v Praze – schůze společníků, z výše uvedených důvodů ale je již účast žalobce minimální, již prostě nepůsobí pozitivně.

Posledním svědkem byl pan M. D., který má s žalobcem přátelský vztah již od základní školy, byli v častém kontaktu, měli společné aktivity a zájmy. Po r. 2002 měl žalobce těžký poúrazový stav, svědek je s ním v kontaktu. Žalobce má výrazné problémy s krátkodobou pamětí, má značné výkyvy, po záchvatu se vrátí vždy zpět do závažnějšího stavu a trvá nějakou dobu, než se to zlepší, ale je to vždycky o trochu horší. Na něčem se domluví, on přijde a neví, proč tam je, nebo přijde jinam a je přesvědčen, že měl být tam. Nepozná lidi, které by měl znát a naopak se hlásí k lidem neznámým, když mu dají najevo, že ho neznají, nastává stav mírné agrese a je potřebné takový konflikt zhojit prostřednictvím další osoby. Zapomíná každodenní věci, je schopen přijít na formální setkání v teplácích, není schopen adekvátně reflektovat realitu. Zapomene si ráno vyčistit zuby apod. Někdy svědka žalobce ani nepozná v telefonu, po záchvatech má velký problém. Pokud by měl žalobce někam dojít na schůzku, jistě by musela být příprava, dovést ho a zorientovat, při komunikaci však často nepochopí, co se řeší, má problém udržet děj a téma hovoru. V oblasti pohybové, při jídle, má problém jako tří nebo čtyřleté dítě, hodně mu vše padá apod. Má po záchvatu problém poznat známé i příbuzné osoby, je hodně rozhozený. Běžně ale má problém též, svědek uvádí, že mu např. řekl, že ho dnes již viděl, ale nebyla to pravda. V telefonu ho někdy nepozná, třeba pak i rozumí, ale není schopen reagovat, povídají si o dceři a následně on o tom nic neví. Není prostě schopen adekvátních reakcí.

Zástupce žalobce uvedl, že s ohledem na výpovědi svědků by zřejmě bylo na místě případné přezkoumání zdravotního stavu žalobce znalcem, případné doplnění důkazů psychiatrickým nálezem. Správní orgán náležitě žalobcův zdravotní stav neposoudil, v otázce mobility, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání chybí bližší zdůvodnění. V otázce mobility má žalobce problém se vstáváním a usedáním, v komunikaci je limitován psychikou, to samé platí u orientace. Oblékání a obouvání zvládá příležitostně. Sám zástupce žalobce může problémy s komunikací potvrdit, neboť podkladově s ním jednal a dnes zdůrazněné problémy osobně potvrzuje. Je potřebné, zejména s ohledem na psychiku žalobce, aby PK toto řízení řádně doplnila a teprve po tomto doplnění seriózně posoudila. Žalobce proto navrhuje zrušení rozhodnutí žalovaného a vrácení věci k dalšímu řízení. Svědci svědecké neúčtovali. Na náhradě nákladů řízení účtoval zástupce žalobce částku 6.072,50 Kč, která představuje náklady právního zastoupení žalobce. Tyto spočívají ve třech úkonech právní služby, a to převzetí zastoupení, sepsí žaloby a účasti na jednání soudu dne 16. 3. 2015, které bylo v délce přes dvě hodiny, tedy, s odkazem na § 9 odst. 2, ve spojení s § 7 bod 3 vyhlášky MS č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, v platném znění, se jedná o 2 x 1.000,- Kč a 1 x 2.000,- Kč (§ 11, odst. 1, písm. g). Dle § 13 odst. 3 téhož pak advokátovi náleží 4 x 300,- Kč režijní paušál, jízdné k jednání soudu a zpět ve výši 472,50 Kč (Náchod – Hradec Králové, cena nafty 30,90 Kč/ l, paušální náhrada 3,70/1 km, osobní automobil Škoda Octavia, 0,05 l/km). Advokát účtoval dále náhradu za ztrátu času spojenou s cestou k jednání soudu – podle § 14 odst. 3, a to 4 x 100,- Kč.

Pověřená pracovnice žalovaného plně odkázala na písemné vyjádření správního orgánu, s tím, že k posudkovému závěru v těchto věcech jsou povolány posudkové komise, jak bylo svědecky dokazováno, žalobce některé úkony zvládá částečně i s ohledem na určitá období.

Někdy komunikaci, mobilitu, stravování zvládá, někdy ne. Co se týče orientace, s tou je to zřejmě horší, ale v přirozeném prostředí je v pořádku. U potřeby komunikace řada problémů spíše spadá do oblasti osobních aktivit. Jeho zdravotní stav není dobrý, ale správný orgán je přesvědčen, že PK hodnotila všechny potřebné aspekty, i podklady, včetně sociálního šetření a sama žalobce vyšetřila. K potřebě mobility uvedla svědkyně, že žalobci pomáhají se vstáváním, ale otec řekl, že k němu ráno nechodí, je patrné, že vstávání je tak pro žalobce obtížné a bolestivé, ale častěji ho provádí sám. Navrhuje se proto zamítnutí žaloby, náhradu nákladů řízení žalovaný neúčtoval.

Ze správního spisu soud konstatoval přítomnost přílohového svazku, obsahujícího řadu odborných nálezů, počínaje r. 1999, kdy žalobci byla provedena osteosyntéza fibuly, dále pak od srpna 2002, kdy došlo k motohavárii, při které žalobce narazil hlavou do stromu, několik hospitalizací řešilo tyto následky. Jsou přítomny četné nálezy odborných vyšetření, včetně znaleckého posudku o zdravotním stavu žalobce z 18. 3. 2009, vypracovaný MUDr. H. N., znalcem z oboru neurologie. Dále se ve spise nacházejí dokumenty o řízení o žádosti žalobce o příspěvek na péči, které proběhlo v průběhu r. 2012 a 2013, kdy rozhodnutím žalovaného ze dne 28. 5. 2013 bylo rozhodnuto o odvolání žalobce tak, že se potvrzuje rozhodnutí orgánu I. stupně, kterým byl přiznan příspěvek na péči ve výši 800,- Kč pro lehký stupeň závislosti žalobce na pomoci jiné fyzické osoby.

Dne 20. 1. 2014 žalobce podal návrh na změnu výše přiznaného příspěvku na péči. Dne 30. 1. 2014 proběhlo sociální šetření, které konstatovalo, že u žalobce došlo těžkým úrazem k mnohačetným zlomeninám a ke kómatu, má dodnes pohybové problémy, nejvíce je zasažena mozková tkáň. Zvládne chůzi bez kompenzačních pomůcek, chůze je ale nestabilní, nejistá, má obavy z pádu a úrazu. Ujde jen kratší vzdálenosti, musí mít pevné kotníkové boty a častěji odpočívat. Hybnost souvisí i s aktuálním zdravotním stavem, občas využívá dvě francouzské hole. Chůzi po schodech zvládne, ale musí se přidržovat. Přeprava autem, automatické řízení. Ke stravování uvedeno, že potraviny si vybere sám, rád vaří, ale činí mu to stále větší problémy, často potřebuje pomoc druhé osoby, nejvíce pomáhají rodiče. Má velmi špatnou krátkodobou paměť, zapomíná, jak potraviny kombinovat, vše si musí psát, jinak neví, zda úkon již provedl nebo ne. Má špatnou jemnou motoriku, maso nenakrájí, nejčastěji jí lžící, příbor nezvládne. V týdnu odebírá obědy, připraví si snídani a studenou večeři. Nají se a napije bez pomoci. Obléká se sám, ale potřebuje často pomoc a kontrolu, nerozliší rub a líc, občas si zapomene něco vzít. Nedostane se do vany, potřebuje pomoc při sprchování, nemůže se ohnout. Výkon fyziologické potřeby se snaží zvládat sám, někdy potřebuje pomoc při očištění, používá bidet. Pro pravidelné užití léků musí mít připomínku v telefonu, jinak by zapomněl. Pobírá invalidní důchod III. stupně, je majitelem firmy, ale tam vše vede výkonný ředitel, on jen pomáhá s drobnými úkony, které zvládne. Docházejí k němu rodiče a pravidelně pomáhají, také přítelkyně s dětmi. Je komunikativní, má mnoho přátel, má ale problém s dodržením pravidelného režimu, zapomíná, kam má jít, co má udělat. Osobní záležitosti vyřizuje s pomocí otce. Manipulace s denními předměty je obtížná, zapomíná, co k čemu slouží a co je třeba udělat. S vedením domácnosti mu všichni pomáhají, nádobí sám neumyje, padá mu z ruky. Není schopný dodržet pořádek. Trpí výpadky paměti, v komunikaci ztrácí dějovou linii. Je schopen použití mobilního telefonu. Posudek ve věci pak podala k žádosti žalobce OSSZ v Rychnově nad Kněžnou, a to dne 7. 3. 2014. Z posudku plyne, že u žalobce se jedná o stav po těžkém kraniocerebrálním poranění s dlouhodobým bezvědomím v 8/2002, reziduální organický psychosyndrom s kognitivním deficitem a mnestickými poruchami, organickou poruchu osobnosti, organickou dissociativní poruchu, depresivní syndrom. Dále se jedná o sekundární posttraumatickou a fokální epilepsii se záchvaty sGTCS se sporadickým výskytem (v etiologii nelze vyloučit ani podíl purulentní meningitidy jako

komplikace KC traumatu), hypoperfuzi frontotemporální vlevo těsně nad bází, těžkou hypoperfuzi temporálního laloku vlevo, poruchu perfuze mozkové kůry, mírnou difuzní atrofii mozku dle CT. Dále žalobce trpí posttraumatickou gonartrozou bilat., s projevy anteromediální instability kolen. kloubů. V dalším se jedná o stav po 2 x ASK levého kolenního kloubu, med. menisektomii, trimal. zlomenině vpravo v r. 1999, stav po traumatické lézi plexus brachialis vlevo s reinervací m. deltoideus i m. biceps brachii dle EMG, rigiditu omi l. dx., stav po lézi tend. ext. pollicis longus l. dx., rigiditu carpi bilat. posttraumatickou, chronický vertebrogenní algický syndrom polytopní, pollinosis, polyvalentní alergie. Lékařka OSSZ posudkově zhodnotila, že žalobce je dle posledního neurologického nálezu samostatně mobilní na kratší vzdálenosti, je plně orientován ve všech kvalitách, na končetinách nejsou parésy, taxy přesné, dominují projevy organického psychosyndromu. Žije sám, potřebnou péči poskytují rodiče a přátelé, kteří pravidelně docházejí. Nezvládá především péči o domácnost, limitován je v některých osobních aktivitách, je nutný dohled na pravidelné užívání medikace a dodržování režimových opatření (poruchy paměti). Vzhledem k epilepsii je nutný dohled při koupání. Běžné sebepečí je převážně schopen, hybnost končetin bez významnějšího omezení, schopen verbální komunikace, stejně tak i písemné, nadále působí jako majitel a jednatel firmy, kde však dle vlastních slov zvládá jen drobnější úkony. Jako současný majitel se však jistě musí účastnit ekonomického rozhodování, podepisovat smlouvy, celkově lze uznat nezvládání max. 4 základních životních potřeb, nadále stav odpovídá I. stupni závislosti. Sociální šetření je v souladu s lékařskými nálezy. Jako nezvládané jsou uvedeny základní životní potřeby tělesná hygiena, péče o zdraví, osobní aktivity, péče o domácnost. 7. 4. 2014 vydal orgán I. stupně – Úřad práce ČR – krajská pobočka v Hradci Králové, kontaktní pracoviště Náchod rozhodnutí, v němž rozhodl o tom, že i nadále bude žalobci poskytován příspěvek na péči v původní výši. K odvolání žalobce pak věc řešil žalovaný, který vyžádal posudek PK MPSV ČR v Hradci Králové, ten vypracován dne 30. 5. 2014. V diagnostickém souhrnu jsou prakticky popsána obdobně zjištění (viz shora), dále jsou popsány aktuální nálezy a sociální šetření, stav žalobce přešetřila při jednání komise přítomná neuroložka. PK ovšem v posudkovém zhodnocení uvedla, že posuzovaný nezvládá výše uvedené 4 základní životní potřeby, s tím, že dle doložených odborných nálezů jsou i nadále známky organického psychosyndromu s poruchou kognitivních funkcí, nejsou známky ochrnutí končetin, EEG záznam neprokázal epileptogenní křivku, schopen chůze bez pomůcek, chůze je lehce nejistá a nestabilní; k dalším životním potřebám se PK blíže nevyjádřila.

Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu (§ 77 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní - s.ř.s.), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, upravuje podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci. Podmínky nároku na příspěvek na péči vycházejí z ust. § 7, kde je uvedeno, že příspěvek na péči se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby a nárok na něj mají osoby, uvedené v § 4 odst. 1, které z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebují pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8, pokud jim tuto pomoc poskytuje osoba blízká nebo asistent sociální péče uvedený v § 83, nebo poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb... Dle § 8 odst. 2 cit. zákona se osoba starší 18 let věku považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve

- a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby,

- b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb,
- c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb,
- d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb,

a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

Po provedení důkazů shora soud po pečlivém zvážení všech skutečností dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí žalovaného není v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, tedy že nebyl zjištěn v řízení stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. *Z vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, zejména z jejího ust. § 2 plyne, že – v odst. 1) se při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládání základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení. V odst. 2) pak u osob, u nichž průběžně dochází ke zhoršování a zlepšování zdravotního stavu, trvá sledované období rozhodné pro posouzení závislosti zpravidla jeden rok; funkční schopnost zvládat základní životní potřebu se v takovém případě stanoví tak, aby odpovídala převažujícímu rozsahu schopnosti ve sledovaném období.* Soud považuje toto ustanovení vyhlášky za velmi důležité v daném případě, neboť je přesvědčen, že zásadním způsobem upravuje stav věci, kdy stejně tak jako v souzeném případě zdravotní stav posuzovaného má určité výkyvy právě v návaznosti na schopnost samostatného zvládání základních životních potřeb. Soud pak v této souvislosti připomíná, že ust. § 2a hovoří o tom, že pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Příloha č. 1 k tomuto právnímu předpisu pak upravuje vymezení schopnosti zvládat základní životní potřeby. Vzhledem k tomu, že posudkové orgány a žalovaný po provedeném řízení uznaly jako nezvládané u žalobce potřeby: tělesná hygiena, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost, a s ohledem na fakt, že žalobce, ani svědci vcelku ničeho nenamítali k potřebě výkonu fyziologické potřeby u žalobce, soustředil se soud zejména na zbývající základní životní potřeby, kterými jsou: **mobilita** (za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj,

zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popř. i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzí po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových; **orientace** (za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat); **komunikace** (za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna dorozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrysovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky); **stravování** (za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim); **oblékání a obouvání** (za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem).

Soud je po provedeném jednání přesvědčen, že posudkové orgány se nevypořádaly dostatečným způsobem s posouzením schopností žalobce. Posudek PK cituje pouze psychiatrický nález MUDr. M. z 3. 11. 2008, ač nález ošetřující lékařky MUDr. K. z 19. 2. 2014 popisuje dominující únavu, slabost, neschopnost se soustředit, neobratnost levé horní končetiny, neschopnost vstát ráno z postele, poruchy paměti, zapomínání, závratě, pocity nejistoty, zapomínání brát léky, neschopnost použít bidet, potřebu pomoci druhé osoby při strojení a obouvání, neschopnost připravit si sám jídlo, dezorientace v cizím prostředí, neschopnost vykoupat se a další problémy. Lékařka zaznamenala, že chování narušené, a to i komunikace, organický psychosyndrom, narušená paměť. Za takového stavu věci bylo zcela jistě na místě, aby se posudkový orgán I. stupně, ale zejména i samotná PK seriózně vypořádala s jednotlivými charakteristikami všech základních životních potřeb, tedy, aby ve svém posudku řádně a přezkoumatelným způsobem vyargumentovala žalobcovu schopnost samostatnosti u jednotlivých úkonů, s ohledem na cit. ustanovení § 2 a § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb. v platném znění pak i případně zhodnotila převážnou míru schopnosti a neschopnosti takových úkonů. Na základě důkazních prostředků – svědeckých výpovědí, které soud provedl při jednání dne 16. 3. 2015, je patrné, že žalobce z převážné části nezvládá minimálně základní životní potřebu orientace, plete si čas, místo i osoby, neorientuje se řádně v situacích a nepřiměřeně reaguje. K adekvátnosti komunikace pak je dle soudu potřebný aktuální psychiatrický a psychologický závěr. Zvládána není ani základní životní potřeba oblékání a obouvání, žalobce není schopen vybrati si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem, který bez dohledu nezvládá, problém je s obouváním a oblékáním ponožek. Problematická je, dle názoru soudu, i základní životní potřeba stravování, ovšem převládání schopnosti žalobce k porcování stravy a dalších problémů s vypadáváním věci bude zřejmě potřebné ještě před vydáním nového rozhodnutí ve věci řádně došetřit. Vzhledem k uvedeným skutečnostem je soud přesvědčen, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonnými předpisy, soudu proto nezbylo, než žalobě vyhovět, napadené rozhodnutí i rozhodnutí orgánu I. stupně zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení, v němž je potřebné vzít v úvahu skutečnosti, které soud zjistil a odůvodnil (§ 78, odst. 1, 3, 4, 5 a 6 s.ř.s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce byl ve věci úspěšný, jeho právnímu zástupci tak soud přiznal náhradu nákladů právního zastoupení, které byly v souladu s advokátním tarifem účtovány a soudem přiznány, jak

uvedeno shora. Žalovaný je proto povinen zaplatit tuto částku (6.072,50 Kč) advokátovi do 30ti dnů od právní moci rozsudku.

P o u ě n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 18. března 2015

JUDr. Jana Kábrtová, v.r.
samosoudkyně